

Motion till riksdagen 2011/12:Fi204

av **Jan Ertsborn och Anita Brodén (FP)**

Kreditupplysningar om näringsidkare

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en ändring av reglerna i kreditupplysningslagen om näringsidkare.

Motivering

Jämlikt 7 § kreditupplysningslagen (1973:1173) får kreditupplysningar om fysiska personer som inte är näringsidkare inte innehålla uppgifter om andra betalningsförsummelse än sådana som slagits fast genom en domstols eller annan myndighets avgörande. Detta innebär motsatsvis att det är tillåtet att lämna upplysningar om näringsidkares betalningsförsummelse redan när en ansökan om betalningsföreläggande eller en stämningsansökan inges till Kronofogdemyndigheten respektive domstolen. I kreditupplysningsverksamheten har praxis sedan många år blivit att sådana upplysningar lämnas.

En näringsidkare kan – liksom den som inte är näringsidkare – ha fullgoda skäl för att inte betala en påstådd skuld. Oftast finns i bakgrunden en tvist om skulden är riktig eller ej. Ibland kan det föreligga en kvittningstillstånd motfordran.

En näringsidkare, som hotas med att ansökan om betalningsföreläggande inlämnas till Kronofogdemyndigheten, står då inför valet att antingen betala en oriktig skuld eller få en betalningsanmärkning, som kan få avsevärda konsekvenser för kreditvärdigheten och den fortsatta rörelsedrivande verksamheten. Detta är situationen för många av de näringsidkare som blir utsatta för fakturaskojeri. Man kan till och med hävda att reglerna i kreditupplysningslagen på detta sätt gynnar fakturaskojerna.

Kreditupplysningar är ett viktigt instrument i en marknadsekonomi, som till stora delar bygger på att krediter lämnas. Emellertid finns det inte tillräckliga och bärande skäl för att utsträcka kreditupplysningarna till att omfatta

Fel! Okänt namn på

sådana skulder som inte blivit fastslagna av domstol eller Kronofogdemyndigheten, vare sig för fysiska personer utan näringsverksamhet eller fysiska eller juridiska personer som bedriver näringsverksamhet.

I någon utsträckning har bättring skett genom den skyldighet att rätta uppgifter som Kronofogdemyndigheten har fått under senare tid. Men detta, och även regeln att all kreditupplysning som lämnas via nätet ska följa kreditupplysningslagens regler, innebär inte att seriösa näringsidkare skyddas mot oseriösa telefonförsäljare eller bluffakturor. Redan risken för en betalningsanmärkning gör att många går med på att betala fullständigt felaktiga fakturor.

Finansutskottet har vid tidigare ställningstagande till dessa frågor uttalat som sin förutsättning att regeringen noga följer utvecklingen på området och vidtar åtgärder om det visar sig att den nuvarande regleringen drabbar enskilda och företag på ett negativt sätt. Särskilt betonades problematiken kring bluffakturor.

Det är välkänt att problematiken kring bluffakturor inte bara fortsätter utan ökar år från år. I vilken utsträckning som en företagare inför hot om betalningsanmärkning betalar oriktiga fakturabelopp är väl i och för sig inte klart och torde också vara näst intill omöjligt att klarlägga. Det finns emellertid all anledning tro att det förekommer mycket frekvent på grund av att ingen företagare vill riskera att drabbas av de betydande problem som uppstår med en registrerad betalningsanmärkning. Det är under alla förhållanden avsevärda belopp som på detta vis betalas utan att en riktig grund för kravet föreligger.

Mot en lagändring har åberopats att det i näringslivet finns ett intresse av att i ett tidigt stadium få upplysningar om företag med betalningsproblem. Detta intresse kan emellertid inte vara tillräckligt för att uppväga nackdelarna med att företagare tvingas betala oriktiga skulder för att skydda sin kreditvärdighet. Dessutom får det anses ovärdigt ett rättssamhälle att medverka till att sprida ut uppgifter om obetalda skulder intill dess att betalningsskyldigheten blivit fastställd av domstol eller Kronofogdemyndigheten. Det finns sannerligen inga skäl att i denna fråga göra skillnad på enskilda personer och företag.

Det är hög tid för regeringen att nu åtgärda denna problematik och därmed begränsa oseriösa eller kriminella företags möjligheter att genom bluffakturor tillskansa sig betalningar för oriktiga fordringar.

Det bör också noteras att i vårt grannland Danmark har man sedan länge ett system för betalningsanmärkningar, som innebär att en kreditupplysning omedelbart tas bort när skulden blivit betald. I Danmark tycks krediterna i näringslivet fungera alldeles utmärkt trots olikheterna mot Sverige.

Stockholm den 26 september 2011

Jan Ertsborn (FP)

Anita Brodén (FP)